

LINGO
języki nieobce

REPETYTORIUM

ANGIELSKI

Ważne konstrukcje bez tajemnic

PRZYGOTOWANIE
DO EGZAMINÓW
MATURA
FCE
CAE

- Mowa zależna i niezależna
  - Zdania warunkowe
  - Strona bierna
- Interesujące ćwiczenia i testy

Anna Treger

Repetytorium

ANGIELSKI

**Ważne konstrukcje
bez tajemnic**

**Konsultacja językowa:
Alisa Mitchel Masiejczyk**

LINGO
języki nieobce

[Kup książkę](#)

Projekt okładki serii: **Marcin Rojek, 2-arts.com**

Projekt makiety i opracowanie graficzne: **Studio 27, biuro@studio27.pl**

Zdjęcie na okładce: **Wojciech Jannasz**

Redakcja i korekta: **Paweł Pokora**

ISBN-10: 83-60287-16-3

ISBN-13: 978-83-60287-16-3

LINGO
języki nieobce

© Copyright by Wydawnictwo Lingo sp. j., Warszawa 2007

www.WydawnictwoLingo.pl

Skład i łamanie: **Studio 27**

Druk i oprawa: **Opolgraf**

Kup książkę

Spis treści

Wstęp	5

1. Mowa niezależna i zależna

Sprawdź się	8
Wprowadzenie	10
1.1. Interpunkcja w mowie niezależnej	12
1.2. Czasowniki wprowadzające	13
1.3. Zmiany dotyczące czasów	19
1.4. Zmiany dotyczące czasowników modalnych	24
1.5. Zmiany dotyczące określeń czasu i miejsca	32
1.6. Zmiany dotyczące zaimków	35
1.7. Inne zmiany	37
1.8. Pytania w mowie zależnej	38
1.9. Polecenia, zakazy, rady i prośby	43
1.10. Zdania wykrzyknikowe w mowie zależnej	46
1.11. Zdania warunkowe w mowie zależnej	51
1.12. Streszczenie	54
Key	58

2. Zdania warunkowe

Sprawdź się	68
Wprowadzenie	71
2.1. Zdania warunkowe I typu	73

2.2.	Zdania warunkowe II typu	80
2.3.	Zdania warunkowe III typu	86
2.4.	Dodatkowe uwagi o własnościach zdań warunkowych	92
2.5.	Inwersja w zdaniach warunkowych	94
2.6.	Zdania warunkowe mieszane	99
	Key	103

3. Strona bierna

	Sprawdź się	110
	Wprowadzenie	112
3.1.	Tworzenie strony biernej	113
3.2.	Użycie strony biernej	115
3.3.	Przymyki w stronie biernej	120
3.4.	Konstrukcje bezokolicznikowe w stronie biernej	122
3.5.	Sprawcze have/get (causative have/get)	125
	Key	129

Wstęp

Chyba każdy uczący się angielskiego chciałby szybko i sprawnie opanować bardziej skomplikowane konstrukcje składniowe, żeby móc swobodniej posługiwać się tym językiem. Nie jest to wcale takie trudne. Aby się o tym przekonać, sięgnij po repetytorium Lingo „**Angielski. Trudne konstrukcje bez tajemnic**”.

Książka jest skierowana do uczniów, maturzystów, studentów, osób przygotowujących się do egzaminów językowych, a także wszystkich, którzy chcą uporządkować i poszerzyć swoją wiedzę o wybranych trudniejszych konstrukcjach składniowych angielszczyzny. Uwzględnia materiał wymagany na **nowej maturze** oraz egzaminach takich jak **First Certificate in English** czy **Certificate in Advanced English**.

Oplaca się poświęcić nieco trudu nauce gramatyki – bez wątplenia zaowocuje to wyraźnym pogłębieniem biernej i czynnej znajomości angielskiego. Język to przebogate medium umożliwiające komunikację pomiędzy ludźmi. W trakcie jego rozwoju obok imponującego zasobu słownictwa ukształtowało się wiele konstrukcji gramatycznych pozwalających na sprawne przekazywanie informacji. W niniejszej publikacji proponujemy dokładniejsze zaznajomienie się z trzema ważnymi obszarami tematycznymi gramatyki angielskiej, które często nastroczają wiele problemów uczącym się języka angielskiego. Są to: **mowa zależna i niezależna, zdania warunkowe**, oraz **strona bierna**.

Każda z **trzech części** podręcznika składa się z krótkiego wprowadzenia, poszczególnych rozdziałów tematycznych oraz klucza do ćwiczeń pozwalającego

sprawdzić poprawność odpowiedzi. Ponadto poprzedza ją krótki **test sprawdzający**, który pozwoli zorientować Ci się, jakim zagadnieniom musisz poświęcić więcej uwagi. Rozdziały obejmują wstępną charakterystykę problematyki, której są poświęcone, część merytoryczną prezentującą odpowiednio **zasady gramatyczne** zilustrowaną starannie dobranymi **przykładami wraz z ich polskimi tłumaczeniami** oraz zestaw **ćwiczeń** pozwalający opanować i utrwalić omawiane zagadnienia.

Książka stanowi obszerne rozszerzenie – przede wszystkim o urozmaicony zestaw ćwiczeń –repetitorium „**Angielski. Gramatyka z ćwiczeniami**” wydawnictwa Lingo.

Ważne konstrukcje angielskie nie będą miały teraz dla Ciebie tajemnic!

Z życzeniami sukcesów

Autorka

1. Mowa zależna i niezależna

Sprawdź się

Wykonaj ćwiczenia i sprawdź swoją wiedzę. Pomogą Ci one ocenić, na czym należy się skoncentrować w nauce zagadnień przedstawionych w tym rozdziale.

1. Poniższe zdania zmień na mowę niezależną.

1. She said that there weren't any tickets left.

---

2. Lynn told me she didn't understand the instruction.

---

3. He said that he had never planned to be a teacher.

---

4. Chloe said that she had left her luggage on the train.

---

5. Mr Bright said that he was moving to the suburbs.

---

6. Bob told me that he was very upset by her remarks.

---

7. He said that he had met her the day before.

---

8. Jacky told me to put the key there.

---

9. Mark said he would never give up.

---

10. Andrew said that his new book was coming out next month.

---

11. Brian told me that he was sorry for his behaviour.

---

12. Vince said that he used to smoke like a chimney.

---

13. He said that the flyover was scheduled to be completed in May.

---

14. The doctor told me that I needed to start exercising.

---

15. She said that she wouldn't object.

---

2. Uzupełnij poniższe zdania w mowie zależnej.

1. "I will drop by tomorrow." He told _____
2. "What have you done?" She asked _____
3. "You're looking wonderful today." He said _____
4. "Can I call you back?" He asked _____
5. "This ring is beautiful." She said _____
6. "I haven't got a clue." She said _____
7. "I met Jack in a DIY store." He told _____
8. "I didn't enjoy this performance." She said _____
9. "We missed the bus by 10 minutes." He said _____
10. "You have no reason to be angry." She said _____
11. "OK. I will go first." He agreed _____
12. "I won't tell your secret to anyone." She promised _____
13. "This is really bad." He said _____
14. "I like it here." She said _____
15. "Cut down on coffee." He advised _____

Wprowadzenie

■ Komunikacja językowa nie może obejść się bez relacjonowania opinii, stwierdzeń, pytań, sugestii zasłyszanych czy odczytanych. W przypadku przywoływania czyichś słów w piśmie mamy zawsze możliwość wzięcia danej wypowiedzi w cudzysłów i poprzedzenia jej stosownym czasownikiem wprowadzającym takim jak **say, tell** (najczęściej spotykane) bądź np.: **inform, claim, argue**. Mamy wtedy do czynienia z mową niezależną (**direct speech**). Mowy niezależnej używa się przeważnie w języku pisanym, aby przytoczyć dokładnie czyjeś słowa. Występuje w dialogach w powieściach, nowelach i innych utworach literackich. Stosuje się ją w sytuacjach, w których ważna jest precyzja, np. w takich dziedzinach jak prawo czy polityka.

Philip said, "I am tired." Philip powiedział: „Jestem zmęczony”.

"I will call you soon," Paul told me.
„Wkrótce zadzwonię do ciebie” – powiedział Paul.

Beth said, "I didn't expect the truth to come out."
Beth powiedziała: „Nie spodziewałam się, że prawda wyjdzie na jaw”.

George Bush said, "Dick Cheney and I will do everything we can to keep the peace."
George Bush powiedział: „Dick Cheney i ja zrobimy wszystko, co możemy, aby utrzymać pokój”.

Tony Blair said, "Sometimes the only chance for peace is a readiness for war."
Tony Blair powiedział: „Czasami jedyna szansa na pokój, to gotowość do wojny”.

■ W przypadku wypowiedzi ustnej jesteśmy zdani raczej na mowę zależną (**reported/indirect speech**) – nie występuje tu przecież tak skuteczne narzędzie separacji przytaczanego wyrażenia jakim jest znak cudzysłowu:

Philip said that he was tired.
Philip powiedział, że jest zmęczony.

Paul told me that he would call me soon.
Paul powiedział mi, że wkrótce do mnie zadzwoni.

Beth said that she hadn't expected the truth to come out.
Beth powiedziała, że nie spodziewała się, że prawda wyjdzie na jaw.

George Bush said that he and Dick Cheney would do everything they could to keep the peace.
George Bush powiedział, że Dick Cheney i on zrobią wszystko, co mogą, aby utrzymać pokój.

Tony Blair said that sometimes the only chance for peace is a readiness for war.
Tony Blair powiedział, że czasami jedyna szansa na pokój to gotowość do wojny.

■ Relacjonując wypowiedzi w mowie zależnej należy zwracać uwagę na następstwo czasów. Zazwyczaj pociąga to za sobą zmianę czasów gramatycznych, określeń czasu i miejsca, zaimków osobowych i dzierżawczych. Musimy również podjąć decyzję czy przytoczyć czyjąś wypowiedź w pełnej rozciągłości, czy może ją skrócić albo zwięźle streścić w kilku słowach, np.:

“I would like to thank my husband, my parents and my friends for supporting me from the beginning,” she said.

„Chciałabym podziękować mojemu mężowi, moim rodzicom, moim przyjaciółom za wspieranie mnie od początku” – powiedziała.

She thanked everyone for supporting her from the beginning.

Podziękowała każdemu za wspieranie jej od początku.

The Prime Minister said, “I’ve met governors, mayors, council members and commissioners to discuss issues related to regional development.”

Premier powiedział: „Spotkałem się z gubernatorami, burmistrzami, członkami rady, oraz komisarzami, aby przedyskutować sprawy związane z rozwojem regionalnym”.

The Prime Minister said that he had met local government leaders to discuss issues related to regional development.

Premier powiedział, że spotkał się z liderami samorządów lokalnych, aby przedyskutować sprawy związane z rozwojem regionalnym.

1.1. Interpunkcja w mowie niezależnej

■ W języku angielskim znaki cudzysłowu są zawsze na górze, natomiast w języku polskim pierwszy znak jest na dole, a drugi na górze.

Według polskiej interpunkcji kropkę stawia się po ostatnim znaku cudzysłowie, zaś w języku angielskim – przed.

Zwóćmy uwagę na interpunkcję: gdy zaczynamy od wyrażenia wprowadzającego relację.

W języku angielskim po frazie wprowadzającej stawiamy przecinek, natomiast w języku polskim dwukropek.

She said, "I trust you."

Powiedziała: „Ufam ci”.

■ Jeżeli wyrażenie wprowadzające relację znajduje się po zdaniu przytoczonym, wedle angielskiej interpunkcji, przecinek stawiamy po zdaniu i przed drugim znakiem cudzysłowu, zgodnie z polskimi zasadami po znaku przytoczenia umieszczamy myślnik.

"I trust you," she said.

„Ufam ci” – powiedziała.

1.2. Czasowniki wprowadzające

Say i **tell** to podstawowe czasowniki wprowadzające w mowie zależnej i niezależnej.

■ W mowie niezależnej **say** stosuje się bez dopełnienia lub – rzadziej – z dopełnieniem poprzedzonym słowem **to**, np.:

She said that ... Powiedziała, że ...

He said to me that ... Powiedział mi, że ...

■ **Tell** wymaga użycia dopełnienia, np.:

He told me that ... Powiedział mi, że ...

■ **Say** i **tell** można także użyć z bezokolicznikiem.

The doctor said to take a few days off.

Lekarz powiedział, żeby wziąć parę dni wolnego.

He told me to stay away from her.

Powiedział mi, żebym się trzymał od niej z dala.

■ Czasownik **say** stosuje się nie tylko wtedy, kiedy relacjonujemy czyjąś wypowiedź, ale również gdy przekazujemy wiadomość zapisaną, np.:

The report says that over 850 million people are undernourished.

Raport informuje, że ponad 850 milionów ludzi jest niedożywionych.

The label says that the shirt was made in China.

Metka mówi, że koszula została wyprodukowana w Chinach.

The timetable says that the bus will arrive at 8:15.

Rozkład jazdy informuje, że autobus przyjedzie o 8.15.

The letter says that Paul is staying in Miami.

List informuje, że Paul przebywa w Miami.

■ W mowie niezależnej **say** wprowadza zdanie albo następuje po nim, np.:

She said, "I want to go home." Powiedziała: „Chcę iść do domu”.

"I want to go home," she said. „Chcę iść do domu” – powiedziała.

"I am sleepy," Greg said. „Jestem śpiący” – powiedział Greg.

■ **Tell** w mowie niezależnej występuje tylko w pozycji po zdaniu przytoczonym, np.:

“By all means,” Beth told me.

„Ależ oczywiście” – powiedziała mi Beth.

“Please, don’t touch the exhibits,” the curator told us.

„Proszę nie dotykać eksponatów” – powiedział nam kustosz.

■ Do innych czasowników wprowadzających należą m.in.:

to admit (that) przyznać

to answer that odpowiadać

to argue that spierać się, argumentować

to assure + dopełnienie (that) zapewniać

to claim (that) przekonywać, twierdzić

to complain (that) narzekać

to deny (that) zaprzeczać

to exclaim that wykrzyknąć

to explain that tłumaczyć

to inform + dopełnienie (that) informować

to insist (that) nalegać

to moan (that) narzekać

to promise (that) obiecywać

to protest (that) protestować

to remind + dopełnienie (that) przypominać

to reply that odpowiadać

to mention (that) wspominać, wzmiankować

to grumble that narzekać

to speculate that spekulować

to warn + dopełnienie (that) ostrzegać

to convince + dopełnienie (that) przekonywać

to notify + dopełnienie + that informować

jak również wyrazy pierwotnie oznaczające głosy zwierząt (mogą zawierać element negatywnej oceny)

to snarl warknąć, burknąć, mówić opryskliwie

to roar ryknąć

to grunt burknąć, mruknąć

to bark warknąć

to growl warknąć, ryknąć

“I very much doubt it,” she replied.

„Bardzo w to wątpię” – odpowiedziała.

“I will get you out of this,” he promised.

„Wyciągnę cię z tego” – obiecał.

“Lord, is that the time!” she exclaimed.

„Boże, to już ta godzina!” – wykrzyknęła.

“The court has rejected your request,” he notified me.

„Sąd odrzucił twoją prośbę” – powiadomił mnie.

“My phone bills are too high,” she grumbled.

„Moje rachunki telefoniczne są zbyt wysokie” – narzekała.

“I am guilty,” he admitted. „Jestem winny” – przyznał.

“It is a non-governmental organisation,” she explained.

„To jest organizacja pozarządowa” – wytłumaczyła.

“It won’t do any good,” he protested.

„To nie przyniesie niczego dobrego” – protestował.

“Hubba-hubba is an old-fashioned word,” she argued.

„Hubba-hubba jest przestarzałym słowem” – argumentowała.

“Get out of my way!” he barked. „Zejdź mi z drogi!” – warknął.

“Go to hell!” he roared. „Idź do diabła!” – ryknął.

Po większości powyższych czasowników spójnik **that** może być pominięty (**that** jest w nawiasie). W pozostałych przypadkach nie należy go pomijać. Przy niektórych czasownikach (np. **assure**) zostało zaznaczone dopełnienie. Oznacza to, że czasowniki te, podobnie jak **tell**, występują wyłącznie z dopełnieniem.

■ Aby przekazać ton wypowiedzi, czasownik wprowadzający należy uzupełnić odpowiednim przysłówkiem, np.:

she said angrily powiedziała gniewnie, ze złością

she said brutally powiedziała brutalnie

she said rudely powiedziała niegrzecznie

she said confidently powiedziała z przekonaniem

she said convincingly powiedziała przekonująco

she said decidedly powiedziała zdecydowanie

she said fiercely powiedziała gwałtownie

she said foolishly powiedziała głupio

she said harshly powiedziała szorstko

she said honestly powiedziała szczerze

she said intentionally powiedziała celowo